

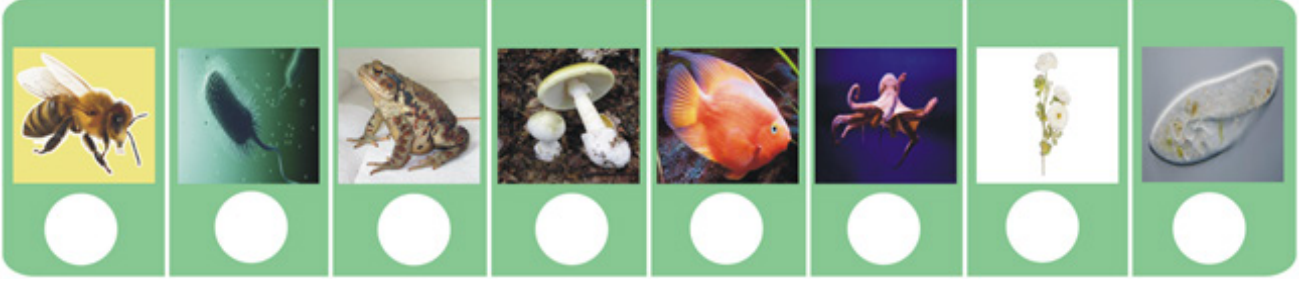
5.SINIF 2. ÜNİTE ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

FEN BİLİMLERİ

Bu kitapçık KIRKLARELİ Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1. Aşağıdaki canlıları sahip oldukları özellikleriyle eşleştirin ve doğru olan şıkkı ilgili resmin altına yazınız.

- A Yaşamlarını nemli bölgelerde geçirirler ve kendi besinleri üretemezler, aktif hareket edemezler.
B İki yaşamlı canlılar arasındadır. Omurgalı grubunda yer alır ve farklı solunum türlerini gerçekleştirir.
C Çok sayıda üreme hücresi oluşturur, yavru bakımı yoktur, solungaç solunumu yapar.
D Deri solunumu ve solungaç solunumu görülür, omurgası yoktur.
E Bitkilerin döllenmesinde çok önemli görev üstlenirler, omurgasızlar grubunda yer alırlar.
F Fotosentez yaparak canlıların beslenme ihtiyacını karşılar ve atmosferde oksijen oranını dengeler.
G Tek hücreli canlılar grubunda yer alıp mikroskop ile incelenebilir. Gelişmiş canlıların hücresel özellikleri vardır.
H Mikroskop ile incelenir, mayalanma olaylarında sirke ve yoğurt yapımında etkilidir.

2. Aşağıdaki ifadelerin önünde verilen kutulara, doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

Canlıların sınıflandırılmasında sadece solunum ve beslenme şekilleri dikkate alınır.

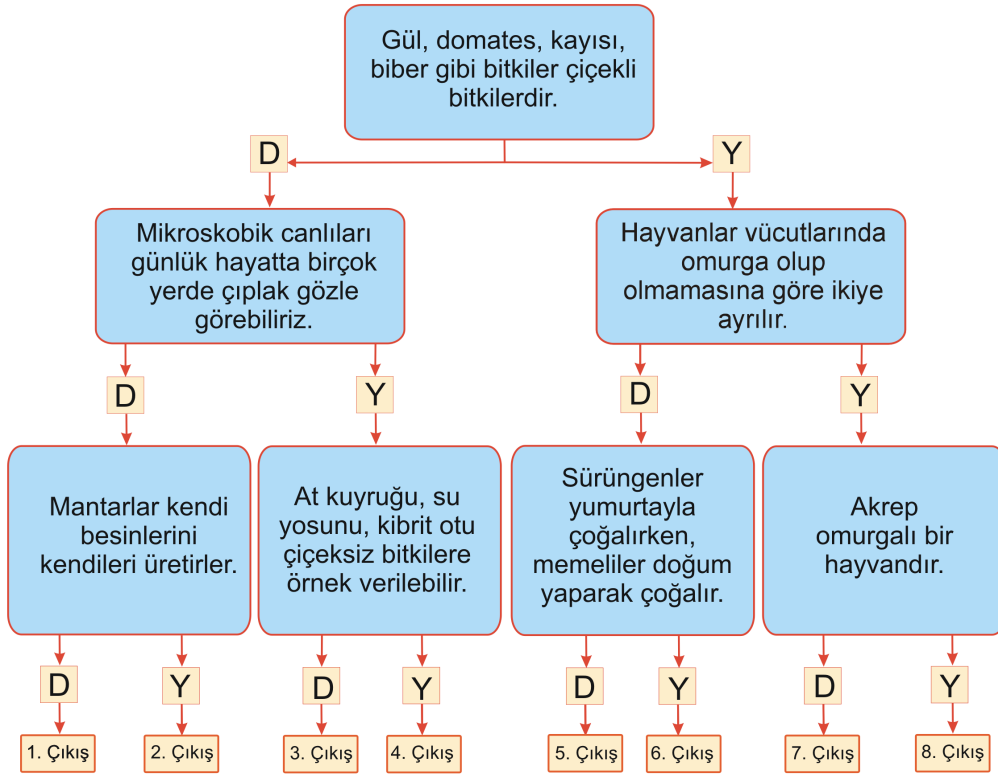
Kurbağalar hayatları boyunca solungaç solunumu yapabilirler.

Çiçek tüm bitkilerin üremesini sağlayan yapıdır.

Dış iskeleti bulunan yengeç, karides, arı vb. gibi canlılar omurgasızlar grubunda yer alır.

Bakterilerin tamamı zararlıdır.

3. Aşağıdaki görselde verilen ifadeleri değerlendirerek doğru ise "D", yanlış ise "Y" doğrultusunda ilerleyip ulaştığınız çıkış numarasını işaretleyiniz.

4. Aşağıda isimleri verilmiş olan canlıları tabloda yer alan uygun başlıklar altında sınıflandırınız.

ÇİÇEKLİ BİTKİ	ÇİÇEKSİZ BİTKİ	OMURGALI HAYVAN	OMURGASIZ HAYVAN
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

5. Canlıların sınıflandırılması, doğanın daha iyi anlaşılması ve yaşam döngüsünün etkin şekilde düzenli hale getirebilme noktasında çok önemlidir. Hatta bunun incelenmesi için bir bilim dalı bulunmaktadır. Bu bilim dalı taksonomi olarak bilinmektedir. Böylesi önemli bilim dalında çalışmalar yapan bilim insanlarına da taksonomist adı verilmektedir. Taksonomistler, günümüzde yaklaşık iki milyon civarında canlı türü olduğunu belirtmektedir. Hatta hâlâ devam eden süreç içerisinde yeni canlıların ortaya çıkarıldığını, belli başlı dönemlerde yaşayıp nesli tükenmiş canlıları da işin içerisine katmak gerektiğini söylüyorlar.

Verilen gazete haberine göre aşağıdaki soruları cevaplandırınız.

1. Bilim insanları neden canlıları sınıflandırma gereğini duymuşlardır?

2. Siz olsaydınız yeni bulduğunuz bir canlı türünü sınıflandırırken nelere dikkat ederdiniz?

6. Aşağıda verilen bilgileri tabloda uygun olan kutuya yerleştiriniz.

Memeliler	Sürüngenler	Kuşlar	Kurbağalar	Balıklar

- A- Yarasaların dâhil olduğu grup
- B- İki yaşamlı da denilebilen, başkalaşım geçiren grup
- C- Solungaç solunumu yapar
- D- Yavru bakımı vardır
- E- Yavrularını süt ile besler
- F- Yumurta ile çoğalır
- G- Üreme hücrelerinin döllenmesi suda gerçekleşir
- H- Derileri sert pullarla kaplıdır
- İ- Vücutları kıllarla kaplıdır
- J- Doğurarak çoğalır
- K- Vücutları tüylerle kaplıdır.
- L- Akciğer solunumu yaparlar

7. Aşağıdaki paragrafta boş bırakılan yerleri uygun kelimelerle doldurunuz.

Canlılar sınıflandırılırken başlangıçta ___ ___ ___ farklılığına göre ayırım yapılır. Gelişmişlik seviyesine göre ortaya çıkan sonuç besin üretme, hareket, beslenme şekli, ___ ___ ___ gibi diğer etkenler de göz önüne alınarak sınıflandırma devam eder. Örneğin bitkiler ile Mantarlar arasındaki en önemli farklardan biri ___ ___ ___ Mantarlar nemli bölgelerde yaşayarak besinlerini hazır olarak alırlar. Hayvanlar kendi aralarında ___ ___ ___ ve ___ ___ ___ olarak iki alt gruba ayrılırlar. Çünkü vücut yapısı, yaşama alanı, solunum gibi değişiklikler tek başlarına iki grup oluşturmak için yeterli değildir. Bitkiler ___ ___ ___ oluşturma durumlarına göre çiçekli ve çiçeksiz bitkiler olarak iki grupta incelenir. Çiçeksiz bitkiler üremek için çeşitli yöntemler geliştirmiştir. Çiçekli bitkilerde ise polen ve yumurta birleşir. Mikroskopik canlıların tamamı ___ ___ ___ diyemeyiz çünkü mayalanma olaylarında, süt peynir yapımında, sirke turşu yapımında, ___ ___ ___ önemli rol oynarlar.

8. Aşağıdaki cümleleri uygun kelimelerle doldurunuz.

- 1- Besinleri korumak için vakumlama-pastörize etme- ___ ___ ___ gibi yöntemler kullanılır.
- 2- Zararlı bakteriler insanlarda zatürre, verem, ___ ___ ___ gibi hastalıklara neden olurlar.
- 3- Vücudun çeşitli yerlerinde yaralara neden olan mantar türü ___ ___ ___ dir.
- 4- ___ ___ ___ kök yerine köke benzeyen yapıları vardır.
- 5- ___ ___ ___ bitkinin kendi besinini üretmesini sağlayan kısımdır.
- 6- Trüf, kanlıca, bolet, kuzu göbeği birer ___ ___ ___ örneğidir.
- 7- Balıklar ___ ___ ___ solunumu yaparlar.
- 8- Bitkinin dik durmasını sağlayan ve tüm kısımlarına su, mineral, besin gibi maddelerin iletimini sağlayan yapı ___ ___ ___ dir.
- 9- Canlıların benzer ve farklı özelliklerine göre gruplara ayrılmasına ___ ___ ___ denir.
- 10- ___ ___ ___ hamurun mayalanmasını sağlayan canlılardır.

9. Tabloda mikroskopik canlıların yaşamımızdaki bazı etkileri yer almaktadır.

Bu etkilerden olumlu olanlara ✓, olumsuz olanlara ise ✗ ifadesini çiziniz

Mikroskopik Canlıların Yaşamımıza Olan Etkileri	Olumlu	Olumsuz
Mayalanma olaylarında yer alarak süttten peynir yapımı.	☐	☐
Besinlerin yapısını bozarak çürümeye sebep olmaları.	☐	☐
Bazı hastalıklara sebep olmaları.	☐	☐
Kalın bağırsaklarımızda yaşayan mikroskopik canlıların vücudumuza B ve K vitaminlerini sentezlemeleri.	☐	☐
Bazılarının ilaç üretiminde kullanılmaları.	☐	☐
Atıkları ayrıştırarak çevremizin temizlenmesini sağlama-ları.	☐	☐
Dişerimizin çürüme sürecinde etkin rol oynamaları.	☐	☐

10. Aşağıdaki ifadeleri okuyunuz. Doğru olan ifadenin başına "D" harfi yanlış olana ise "Y" harfi koyunuz. Yanlış ifadenin neden yanlış olduğunu verilmiş olan noktalı bölüme yazınız.

A. ( ) Tüm şapkallı mantarları rahatlıkla tüketebiliriz.

Neden:

B. ( ) Bitkiler kökleri yardımıyla topraktan su ve mineralleri alırlar.

Neden:

C. ( ) Toprak solucanı sürüngenlere örnek verilebilir.

Neden:

D. ( ) Mikroskobik canlılar uygun şartlarda hızlı bir şekilde çoğalırlar.

Neden:

E. ( ) Memeliler yavrularını doğururlar ve sütle beslerler.

Neden:

11. Yiğit ile öğretmeni arasında geçen dialogda Yiğit, öğretmenine aşağıdaki cevabı vermektedir. Bu dialoga göre öğretmenin sorduğu soru ne olabilir?

12.

Fen Bilimleri dersinde araştırmalarını sunmak için web 2,0 aracı kullanan öğrenciler aşağıdaki ürünü ortaya çıkarmıştır. Sizce öğrencilerin araştırma konusu nedir, boşluğa yazınız?

Sınıf: 5-A

Ders: Fen Bilimleri

Araştırma Konusu: .....

13. Aşağıda canlılarla ilgili bazı özellikler verilmiştir. Bu özellikleri uygun kavram ile eşleştiriniz. Eşleştirdiğiniz kavrama ait harfi aşağıdaki tabloya yazınız.

Özellik	Kavram
1. Deri solunumu yapan hem karada hem de suda yaşayabilen canlıdır.	A Kolera
2. Denizde yaşayan omurgasız bir canlıdır.	B Leylek
3. Fotosentez yaparak oksijen üreten bir bitkidir.	C Elma
4. Tek hücreli canlı olan bir bakterinin sebep olduğu bir hastalıktır.	D İletim
5. Kuşlara örnek verilebilir.	E İstakoz
6. Mikroskop yardımıyla gözlemlenebilen bir canlıdır.	F Lüfer
7. İyi bir yüzücü olan memeli hayvandır.	G Rakun
8. Çiçekli bir bitkinin meyvesidir.	H Kurbağa
9. Omurgalı hayvanların balıklar grubunda yer alan bir canlıdır.	I Amip
10. Bitkilerde gövdenin görevlerinden biridir.	İ Roka

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

14.

Yarasalar

Omurgalı hayvanların en gelişmiş canlı grubunu memeliler oluşturmaktadır. Doğurarak çoğalırlar, yavrularını sütte beslerler. Büyük kısmı karada yaşar; ancak fok ve balina gibi memeliler suda yaşarlar. Yarasa da uçan bir memeli hayvandır. Fare, deve, geyik, kurt, zürafa ve aslan memeliler grubunda yer alır.

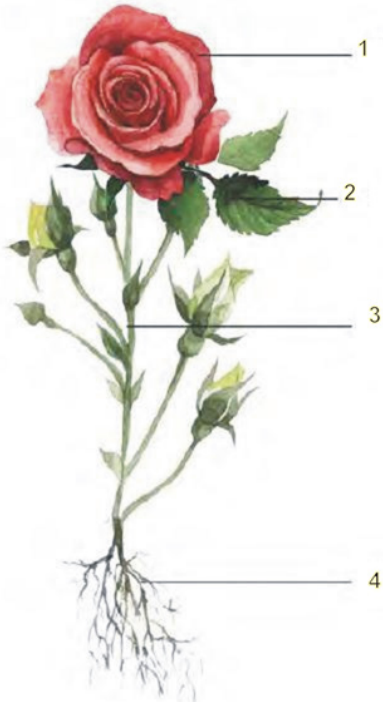
Bu paragraftan yola çıkarak yarasa ile ilgili 3 özelliği maddeler halinde yazınız.

1

2

3

15. Aşağıda yer alan çiçekli bitkinin numaralandırılmış kısımlarını ve bu kısımların görevlerini yazınız.

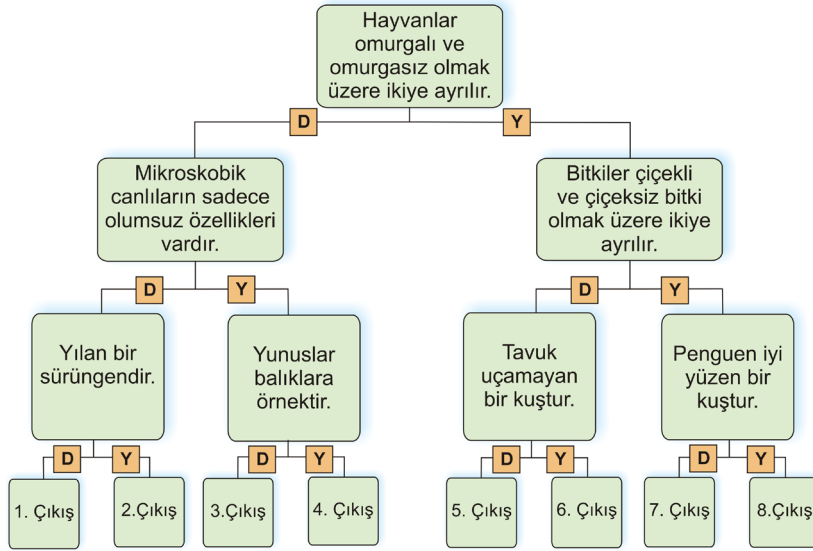
No	Çiçekli Bitkinin Kısmı	Görevi
1		
2		
3		
4		

16. Aşağıda verilen bilgileri uygun mantar çeşidiyle eşleştiriniz.

- a. Yenilebilen türleri vardır.
- b. Yiyeceklerin küflenmesine sebep olurlar.
- c. Hamurun mayalanması ve sirke yapımı gibi olaylarda görev alır.
- d. Saçkıran, tırnak mantarı gibi hastalıkların oluşmasından sorumludurlar.

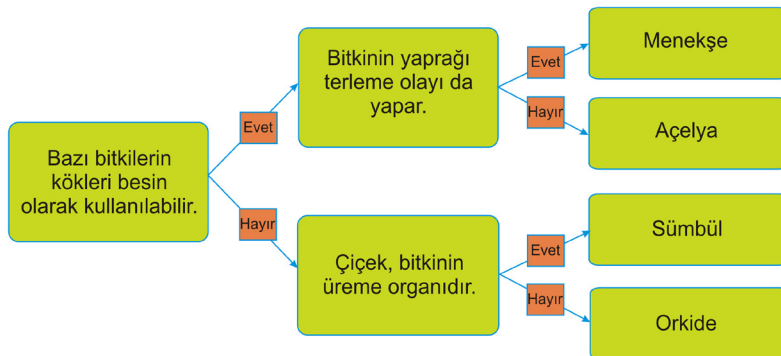
1. Hastalık yapan mantarkardır.
2. Maya mantarı
3. Küf mantarı
4. Şapkalı mantar

17. Aşağıdaki kavramları doğru ve yanlış olarak uygun şekilde değerlendirerek doğru çıkışa ulaşınız ve çıkış numarasını alttaki kutucuğa yazınız.

Doğru çıkış:

18. İlk cümlede hata yapmayıp önüne çıkan diğer cümlede hata yapan Hakan hangi çiçeğe ulaşmıştır?

19. Canlıları neden sınıflandırma ihtiyacı duyarız maddeler halinde sıralayınız?

I.

Empty box for answer I.

II.

Empty box for answer II.

III.

Empty box for answer III.

20. İçerisinde tüm canlı gruplarından (Mikroskopik canlı, mantar, bitki ve hayvan) canlıların yer alacağı bir hikâye yazınız.

Large empty box for writing a story.

21. Derse pet şişe, kesme şeker, balon, su, termometre ve hazır kuru maya ile gelen Fen bilimleri öğretmeni suyun sıcaklığını termometre ile ölçerek kaydetmiştir. Ilık olduğunu tespit ettiği su ile birlikte kesme şeker ve kuru mayayı pet şişeye koyarak şişe ağzına balon geçirmiştir. 20 dakika sonra balonun şiştiği sınıfça gözlemlenmiştir. Daha sonra şişeden örnek alınarak mikroskopta incelenmiştir.

Bu yapılan deney ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılabilir?

- I. Balonun şişmesinin nedeni deney ortamının soğuk olmasıdır.
- II. Maya mantarları mikroskop yardımıyla görülebilir.
- III. Maya mantarları canlı olduğu için solunum yapmaktadırlar.

22.

Dünya klasiklerinden sayılan “Bremen Mızıkacıları” masalının kahramanları eşek, köpek, kedi ve horozdur.

Bu canlıların sahip olduğu özellikler için aşağıdaki kelimelerden uygun olanlarını seçerek tabloya yazınız.

Solungaç Solunumu

Doğurarak

Yavru Bakımı Var

Deri Solunumu

Yumurtayla

Yavru Bakımı Yok

Akciğer Solunumu

CANLI	Solunum Şekli	Üreme Şekli	Yavru bakımı var mı?
Eşek			
Köpek			
Kedi			
Horoz			

25.

Okul ile birlikte bir akvaryuma geziye giden 5. sınıf öğrencileri burada bulunan tüm canlıları gözlemliyorlar. Dikkatlerini ise akvaryumdaki canlılardan sayıca en fazla olan farklı renk ve büyüklükteki balıklar çekiyor. Gezi dönüşü öğretmenleri tarafından balıkların özellikleri ile ilgili bir sunum hazırlama görevi öğrencilere veriliyor.

Bu sunuma balıkların özellikleri ile ilgili neler yazılabilir?

A large, empty rectangular box with a dotted blue border, intended for students to write their answers to the question above.

26.

Yukarıdaki fotoğraf bir ormanda çekilmiştir. Görselde bir ağacın üzerinde şapkalı mantarlar ve liken birlikteliği (yosun ve mantar) yer almaktadır.

Verilmiş olan görseli inceleyerek aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Soru: Çiçeksiz bitkilere örnektir.

Cevap: .....

Soru: Çiçekli bitkilere örnektir.

Cevap: .....

Soru: Bazı özellikleri bitkilere bazı özellikleri hayvanlara benzer.

Cevap: .....

Soru: Fotosentez yaparak kendi besinini kendisi üretir.

Cevap: .....

Soru: Gövdesi odunsu yapıdadır.

Cevap: .....

27. Tabloda stnlerde verilen özellikler satırlarda bulunan hangi canlılarda görülüyorsa "X "ile işaretleyiniz.

	Doğurarak oğalmak	Yumurtlayarak oğalmak	Yavru Bakımı	Akciğer Solunumu	Kıllarla Kaplı	Omurgalı	Omurgasız
Yılan							
Sinek							
Penguen							
Kirpi							
Tavşan							
Kurbağa							

28. Aşağıda verilen cümlelerin baş tarafında bulunan boşluğa cümle doğruysa 'D', yanlış ise 'Y' yazınız.

1. Yılan omurgasız bir canlıdır.
2. Besinleri kurutarak uzun süre saklayabiliriz.
3. Pamukçuk ve saçkıran gibi hastalıkların sebebi amip denilen mikroskopik canlıdır.
4. Balina solungaç solunumu yapar.
5. Balıklar başkalaşım geçirirler.
6. Mikroskopik canlıları büyüteçle görebiliriz.
7. Bitkiler su ve mineralleri topraktan kökleriyle alırlar.
8. Tüm mantarlar zehirlidir.
9. Buğday ieksiz bir bitkidir.
10. Kurdun vücudu kıllarla kaplıdır.

29. Aşağıdaki tablolarda canlılar ve özellikleri ayrı ayrı verilmiştir.

Verilen özelliklere göre Tablo I'deki hayvanlara ait harfleri Tablo II'de uygun yerlere yazarak eşleştiriniz.

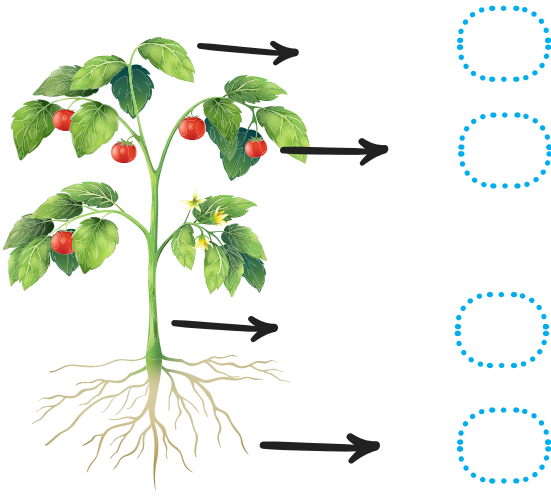
A	Solucan
B	Yaprak
C	Maya Mantarı
D	Kurbağa
E	iek
F	Balina
G	şapkalı Mantar
H	Amip

Tablo I

1	Meyve ve tohum oluşmasını sağlar
2	Başkalaşım geçiren canlı
3	Yavru doğurarak çoğalan canlı
4	Omurgasız canlı
5	Nemli ılık yerlerde yetişen, besin bakımından çok zengin
6	Mikroskop yardımıyla görülen canlı
7	Besin ve oksijen üreten yapı
8	Mikroskopla görülen ve kirli sularda yaşayan canlı

Tablo II

30. Görselde verilen bitkide boş bırakılan yerlere hangi özelliğe ait ise o numarayı yazınız.

1. Bitkinin dik durmasını sağlayan kısım .....
2. Bitkinin üremesini sağlayan kısım .....
3. Bitkinin solunum yapmasında ve terlemesinde görev alan kısım .....
4. Toprağa tutunmasını sağlayan kısım .....

31. Aşağıdaki soruları verilen canlıların numaralarını kullanarak cevaplandırınız.

1. Elma	2. At kuyruğu	3. Bukalemun	4. Yarasa
5. Penguen	6. Bezelye	7. Solucan	8. Yılan
9. Deniz Yıldızı	10. Kartal	11. Yunus	12. Kurbağa

1. Hangileri çiçekli bitkidir? (_____)
2. Hangileri çiçeksiz bitlidir? (_____)
3. Hangi canlı başkalaşım geçirir? (_____)
4. Hangi canlılar doğurarak çoğalır? (_____)
5. Hangi canlılarda yavru bakımı vardır? (_____)
6. Hangi canlıların vücudu tüylerle kaplıdır? (_____)
7. Hangi canlılar omurgasız hayvanlardır? (_____)
8. Hangi canlılar omurgalı hayvanlardır? (_____)

32. Öğretmen Ecem'in hazırladığı aşağıdaki tabloda bazı yanlışlıklar olduğunu söylemiştir.

Mantarlar

1. Hamur mayası

2. Üzümünden sirke yapımı

3. Aşı üretimi

4. Pamukçuk, saçkıran hastalığına yol açar

Bakteriler

A. Sütten yoğurt yapımı

B. Bitki ve hayvan atıklarını çürütür.

C. Penisilin üretimi

D. Verem kolera gibi hastalıklara yol açar

Buna göre hangi ikisinin yerleri değiştirilirse tablodaki hata düzeltilmiş olur.

.....

.....

.....

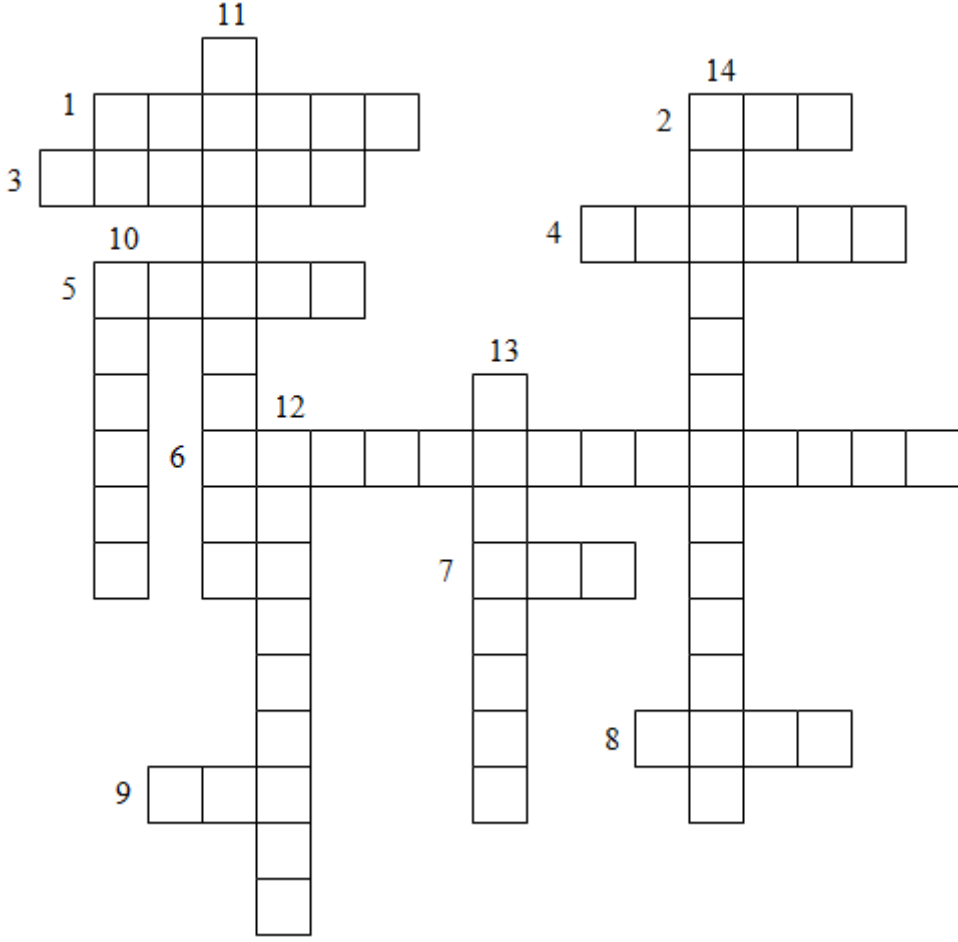
33. Ayşe sınıfta incelemek için köyden papatya, kibrit otu, eğrelti otu getirmiştir. Bitkileri inceledikten sonra aşağıdaki tabloyu çizmiştir.

Buna göre çizilen tabloyu doğru olarak doldurunuz.

Kısım Canlı	Kök	Gövde	Yaprak	Çiçek
Papatya				
Kibrit otu				
Eğrelti otu				

34. Aşağıda verilmiş olan bulmacayı ipuçlarını kullanarak çözünüz.

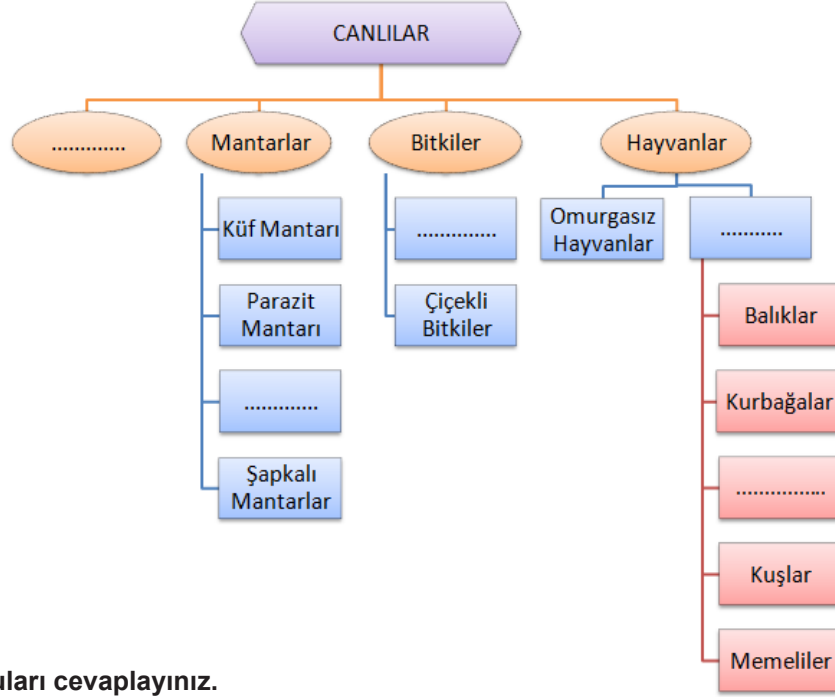
Soldan Sağa

1. Mikroskopik canlılar tarafından üretilen yararlı besinlere örnektir.
2. Memelilerin yavrularını doğurduklarında besledikleri besin türü.
3. Bitkinin genellikle yeşil olan kısmıdır. Ayrıca besin üretimi, solunum, terlemede görev alır.
4. Ormanlarda, ağaç gövdelerinde görülen ancak fotosentez yapamayıp besinleri dışarıdan hazır alan canlı grubuna verilen addır.
5. Omurgalı hayvanlar grubunda yer alırlar. Suda yaşarlar ve yüzgeçleriyle hareket ederler.
6. Vücutlarında kemik veya kıkırdak yapılı bir iskeleti bulunan hayvanlara verilen genel ad.
7. Vücutları tüylerle kaplıdır. Yumurtlayarak çoğalır ve yavru bakımı vardır.
8. Tek hücreli mikroskopik canlılara örnektir.
9. Bitkinin toprağa tutunmasını sağlayan kısmıdır. Ayrıca topraktaki su ve minerallerin alınmasını sağlar.

Yukarıdan Aşağıya

10. Suda yaşayan memeli grubuna örnektir.
11. Çiçeksiz bitkilere örnektir.
12. Gözle görülemeyecek kadar küçük canlıları görebilmemizi sağlayan aletin adı.
13. Parazit mantarlarının saç diplerinde neden olduğu hastalığın adı.
14. Canlıların benzer özelliklerine göre gruplandırılmasına verilen addır.

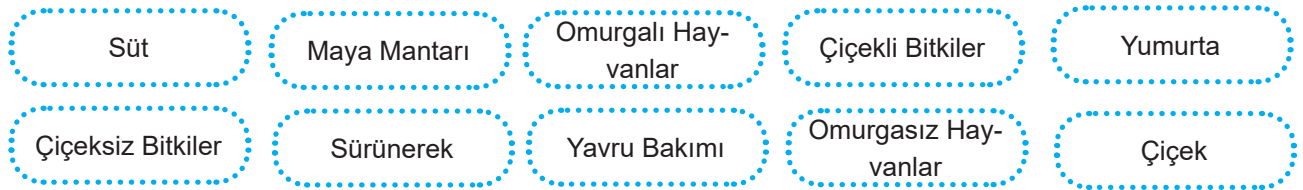
35. Aşağıda verilen şemadaki eksik olan yerleri tamamlayınız.

36. Aşağıda verilen soruları cevaplayınız.

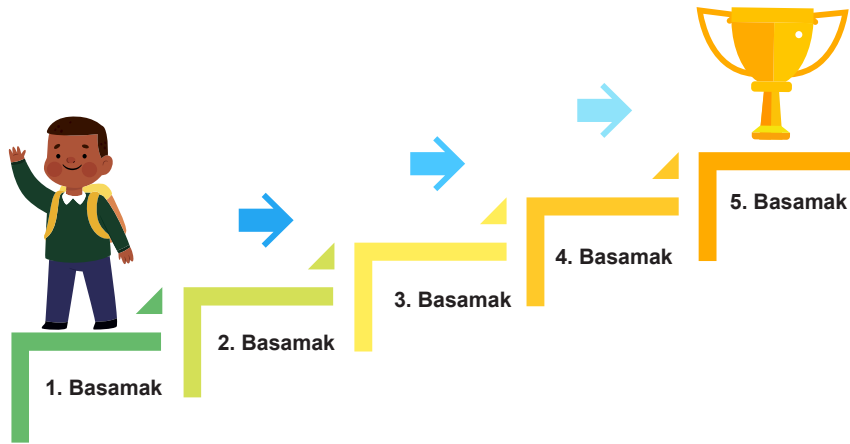
- Çiçeksiz bitkilere 2 örnek veriniz.
- Cevap: .....
- Çiçekli bitkilere 2 örnek veriniz.
- Cevap: .....
- Yararlı mikroskobik canlılar kullanılarak üretilen besinlere 2 örnek veriniz.
- Cevap: .....
- Parazit mantarlarının neden olduğu hastalıklara 2 örnek veriniz.
- Cevap: .....
- Uçamayan kuşlara 2 örnek veriniz.
- Cevap: .....
- Doğurarak çoğalan hayvanlara 2 örnek veriniz.
- Cevap: .....

37. Aşağıda bazı kavramlar verilmiştir. Bu kavramlardan uygun olanlarını cümlelerdeki boşluklara yazınız.

- ..... sinek, örümcek, kelebek örnek verilebilir.
- ..... eğrelti otu, kara yosunu, atkuyruğu örnek verilebilir.
- Memeliler yavrularını ..... ile besler.
- Aslan, bülbül, zürafa, baykuş gibi canlılarda ..... görülür.
- Bukalemun, timsah, iguana gibi canlılar ..... hareket ederler.
- ..... bitkinin üreme organıdır. Meyve ve tohum oluşumunu sağlayan yapıdır.
- ..... hamurun mayalanmasını sağlayan mantar çeşididir.
- Kurbağalar ..... ile çoğalır.

38. Ahmet basamakları tek tek tırmanmak istemektedir. Ancak bunun için her basamakta karşısına sorular çıkmaktadır. Bu soruları bildiği takdirde bir üst basamağa geçebilir.

Buna göre Ahmet'in kupayı alması için aşağıdaki soruları doğru yanıtlayınız.

1. BASAMAK: Omurgalı hayvanlar kaç farklı grupta incelenmektedir.

Cevap: .....

2. BASAMAK: Çiçekli bitkilerin 4 temel kısmını yazınız.

Cevap: .....

3. BASAMAK: Omurgasız hayvanlara bir örnek veriniz.

Cevap: .....

4. BASAMAK: Yiyeceklerin bozulmasına, çürümesine sebep olan mantar türünün adını yazınız.

Cevap: .....

5. BASAMAK: Görme özelliğini kaybetmiş aynı zamanda uçabilen memeli hayvanın ismini yazınız.

Cevap: .....

39. Tablodaki hayvan gruplarının sahip oldukları özelliklerini 'X' ile işaretleyiniz

	Yumurtlayarak çoğalır	Doğurarak çoğalır	Yavru bakımı vardır	Yavru bakımı yoktur	Solungaç solunumu yapar	Akciğer solunumu yapar	Deri ve akciğer solunumu yapar	Suda yaşar	Hem suda hem karada yaşar	Karada yaşar
Balık										
Kurbağa										
Sürüngen										
Kuş										
Memeli										

40. Aşağıda bitki ve hayvanlara ait bazı özellikler verilmiştir. Bu özelliklerin numaralarını tabloda uygun olan alana yerleştiriniz.

1. Güneş ışığı sayesinde besin ve oksijen üretirler.
2. Yaşamak için enerjiye ihtiyaç duyma
3. Toprağa bağlı yaşar
4. Ahtapot bu grupta yer alır
5. Kendi besinlerini kendi üretir
6. Yaşamak için beslenmeye ihtiyaç duyarlar.

41. Aşağıdaki tabloda verilen görsellerin altındaki cümleler doğru ise gülen yüzü, cümleler yanlış ise üzgün yüzü boyyalım.

 <p>Kelebekler omurgasız canlılardır.</p> <p>☹️ 😊</p>	 <p>Kuşlarda kuluçka gözlenmez.</p> <p>☹️ 😊</p>	 <p>Eğrelti otu çiçekli bitkilere bir örnektir.</p> <p>☹️ 😊</p>
 <p>Şapkalı mantarların zehirli olan türleri de bulunmaktadır.</p> <p>☹️ 😊</p>	 <p>Yunuslar memeli canlılardır.</p> <p>☹️ 😊</p>	 <p>Peynir zararlı mikroskobik canlılar tarafından üretilen bir besindir.</p> <p>☹️ 😊</p>
 <p>Kurbağalar sadece karada yaşarlar.</p> <p>☹️ 😊</p>	 <p>Paramezyum mikroskobik canlılara örnektir.</p> <p>☹️ 😊</p>	 <p>Penguen uçabilen bir kuş türüdür.</p> <p>☹️ 😊</p>
 <p>Aslanlar omurgalı canlıların en gelişmiş olan memeli bir canlıdır.</p> <p>☹️ 😊</p>	 <p>Arılar uçabilen omurgalı canlılardır.</p> <p>☹️ 😊</p>	 <p>Timsahlar hem karada hem de suda yaşarlar.</p> <p>☹️ 😊</p>

42. Ekvator bölgesinde yaşayan bazı hayvanlar aşağıda verilmiştir.

Bu hayvanları ait oldukları sınıflara göre aşağıda verilen şema üzerinde gruplandırınız.

Ekvator'da yaşayan hayvanlar			
Kurbağalar	Sürüngenler	Kuşlar	Memeliler

43. Aşağıda harfleri karıştırılıp verilmiş olan kelimelerin doğru hallerini karşısındaki boş kutulara yazınız.

O F K

□ □ □

Y E E N Ç G

□ □ □ □ □ □ □

E V D E K Ş U U

□ □ □ □ □ □ □ □ □

C I N A L

□ □ □ □ □ □

H Y A V N A

□ □ □ □ □ □ □

İ P M A

□ □ □ □ □

Ş T U U R

□ □ □ □ □ □

H M İ S A

□ □ □ □ □ □

K E T E N R K E E L

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

G M U O R A

□ □ □ □ □ □ □

44. Yumurta sayısı balık türüne göre oldukça değişmektedir. Örneğin, tatlı su formlarından acı balık (rhodeus amarus) yumurta sayısı 40-100 arasında iken, mersin balıklarında bir defada 3 milyondan fazla yumurta bırakılmaktadır. **Balıkların diğer canlılara göre suya bu kadar fazla yumurta bırakmalarının sebebini yorumlayınız.**

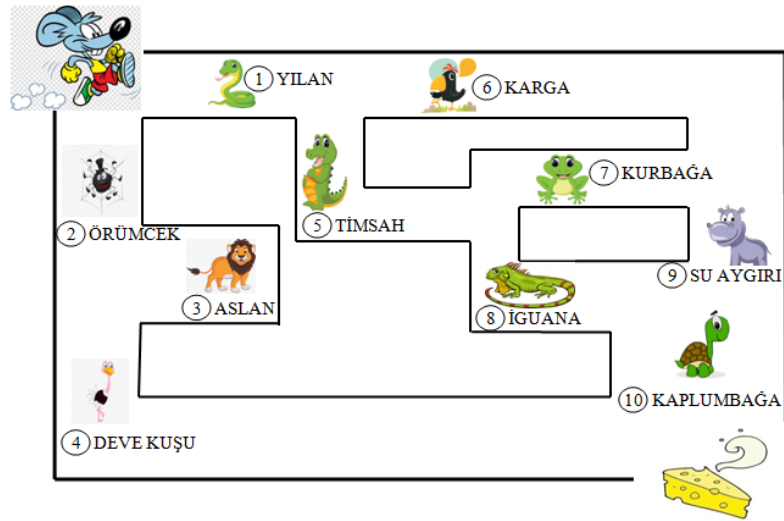
Empty box for writing the answer to question 44.

45. Mikroorganizmalar üreme sıcaklık derecelerine göre 3'e ayrılır. Bunlardan ılık seven mikroorganizmalar genellikle 20-45 °C 'ler arasında gelişme ve üreme kabiliyetleri yüksek iken bu sıcaklıklar dışında yaşama şansları çok azdır. **Buna göre aşağıda verilen tablo dikkate alınarak ılık seven mikroorganizmalarla ilgili mikroorganizma sayısı- sıcaklık grafiğini çiziniz.**

ZAMAN(Dk.)	SICAKLIK(C)	MİKROORGANİZMA SAYISI
2	10	120
4	20	150
6	30	200
8	40	330
10	50	160
12	60	100

Empty box for drawing the graph based on the table data.

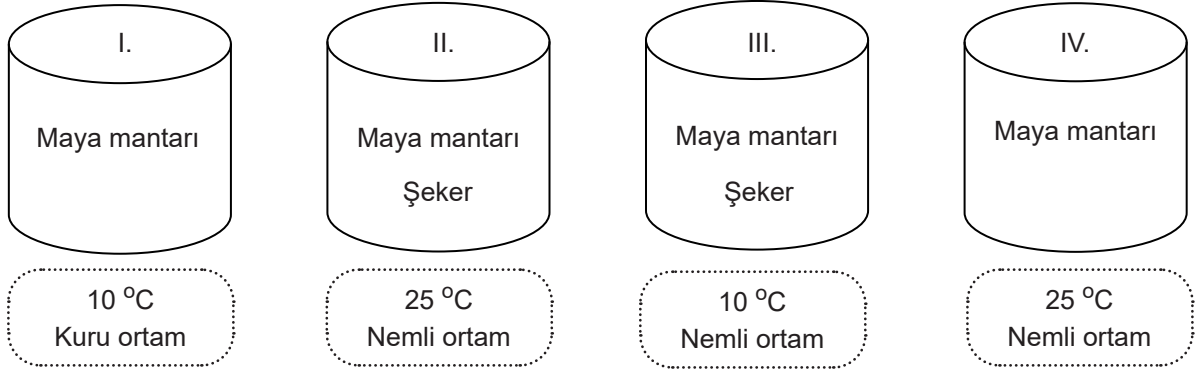
46. Fare, peynire ulaşmak istemektedir. Ancak yolda karşısına çeşitli hayvanların bulunduğu engeller çıkmaktadır. İlerleyebilmek için sürüngenlerin bulunduğu yolları tercih etmelidir. **Farenin peynire ulaşması için sırasıyla hangi yollardan geçmesi gerektiğini aşağıdaki kutulara yazınız.**

Yol Numaraları

Empty box for writing the path numbers.

47. Bir öğrenci maya mantarlarının en iyi hangi ortamda üreyebileceğini denemek için farklı deney düzenekleri tasarlamıştır.

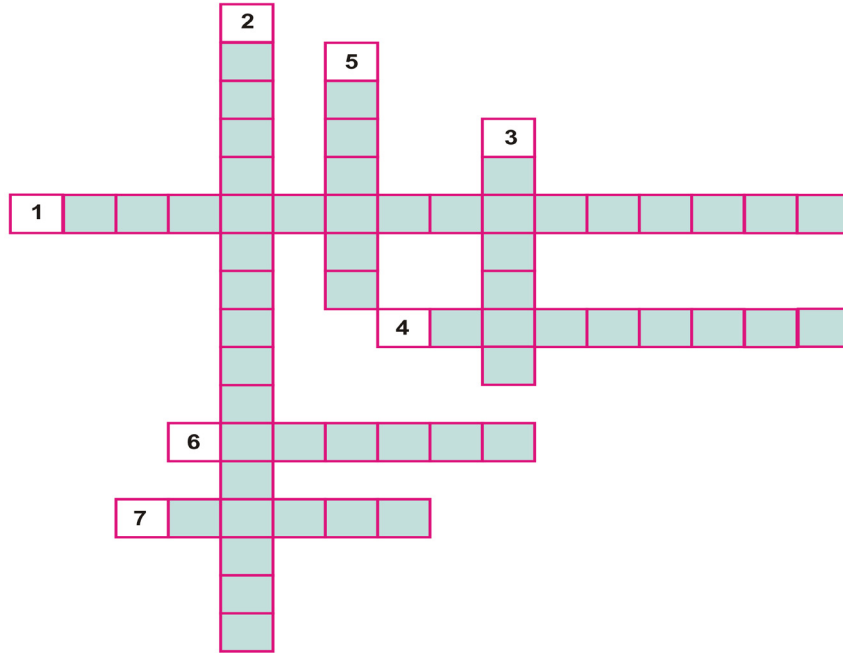
Buna göre verilen deney düzeneklerinden;

1. Sıcaklığın üremeye etkisini incelemek için hangi düzenekleri seçmelidir?
2. Besinin üremeye etkisini incelemek için hangi düzenekleri seçmelidir?

1.

2.

48. Aşağıda verilmiş olan boşlukları uygun olan kelimeler ile doldurunuz.

1. Besin olarak tüketilen mantar çeşididir.
2. Kök, gövde ve yaprağı bulunan ama çiçeği bulunmayan bitkidir.
3. Bitkinin güneş ışığını kullanarak besin ve oksijen üreten bölümüdür.
4. Solungaç solunumu yapan omurgalılar grubudur.
5. Vücutları tüylerle kaplı olan ve yumurtlayarak çoğalan omurgalılar grubudur.
6. Sürüngenler grubundan bir hayvan.
7. Bitkinin üreme organlarının bulunduğu kısımdır.

49. Mikroskobik canlılar, ortam şartları uygunsa besinlerin üzerinde hızla çoğalabilir. Aşağıdakilerden hangisi besinleri uygun ortamda saklamak ve mikroskobik canlılardan korumak için kullanılan yöntemlerden biri değildir?

- A) Tuzlama
- B) Pastörize etme
- C) Konserve Yapma
- D) Şekerlenme

50. Aşağıda resimde iki canlı ve bu canlılara ait özellikler verilmiştir.

Canlı Özellikleri

1. Yavru bakımı vardır
2. Doğurarak ürer
3. Vücutları kıllarla kaplıdır
4. Omurgalılar şubesinde yer alır
5. Yumurta ile çoğalır.

Buna göre yukarıda verilmiş olan özelliklerden hangileri her iki canlı için de ortaktır?

- A) 1, 2, 4
- B) 2, 5
- C) 1, 3, 4
- D) 1, 4

51.

Yaprağı, çiçeği, meyveyi taşıyorum. Bitkinin dik durmasını sağlarım. Kök ile yapraklar arasında madde iletimini sağlarım.

Yukarıdaki görselde konuşturulan kısım bitkinin hangi kısmıdır?

- A) Çiçek
- B) Gövde
- C) Yaprak
- D) Kök

52. Ayşe ve Ali sınıfta seçtikleri hayvan grubuna ait örnekler verirken her ikisinde de hata yaptığı anlaşılmıştır.

OMURGALI
Karıncı
Kartal
Aslan
Maymun
Kurbağa
Arı

OMURGASIZ
Kelebek
Balık
Kertenkele
Sinek
Salyangoz
Deniz yıldızı

Buna göre, yukarıda yer alan her iki konuşma balonunun da doğru olması için hangi hayvanlar yer değiştirmelidir?

.....

53. Aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Omurgalı hayvanları; balıklar, sürüngenler, kuşlar ve memeliler olarak 4 grupta inceleyebiliriz.
- B) Bitkinin toprağa tutunmasını sağlayan kısmı köktür.
- C) Bakteri, amip, öglene mikroskopik canlılardır
- D) Besin olarak üretilen, zehirli olmayan ve yenilebilen mantarlara kültür mantarları denir.

54. Bitkiler alemine ait iki görsel verilmiştir.

Elma Ağacı

Eğrelti Otu

Aşağıdaki ifadelerden hangisi sadece eğrelti otu için geçerlidir?

- A) Bitkinin yaşamını devam ettirebilmesi için kendi besinini üretme
- B) Tohum oluşturmadan üreyebilme yeteneği
- C) Su ve mineralleri topraktan alabilme
- D) Yapraklara sahip olma

55.

Canlılara Ait Özellikler		Doğru	Yanlış
I.	Küf mantarları besinlerin bozulmasına neden olur.	X	
II.	Çiçeksiz bitkiler tohum oluşturarak ürer.	X	
III.	Böcekler omurgasızlar şubesinde bulunurlar.		X
IV.	Bakterilerin zararları yoktur.	X	

Verilen tabloyu yukarıdaki gibi dolduran bir öğrenci, hangisini doğru olarak işaretlemiştir.

56. Aşağıdaki görsellerde yer alan bitkilerden, farklı bir grupta yer alanı daire içine alınız.

57. Aşağıdakilerden hangisi hastalık yapan (parazit) mantarların sebep olduğu hastalıklardan değildir?

- A) Saçkıran B) El ve ayak tırnağı mantarı C) Pamukçuk D) Saman nezlesi

58. Mikroskopik canlılar,

- I. Sütten peynir, yoğurt elde edilmesi
- II. Sirke, turşu yapımı
- III. Ekmeğin küflenmesi
- IV. Sütten ayran elde edilmesi

olayların hangilerinde görev almaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız IV
- C) II ve III
- D) III ve IV

- 59.** Derse pet şişe, kesme şeker, balon, su, termometre ve hazır kuru maya ile gelen Fen bilimleri öğretmeni suyun sıcaklığını termometre ile ölçerek kaydetmiştir. Ilık olduğunu tespit ettiği su ile birlikte kesme şeker ve kuru mayayı pet şişeye koyarak şişe ağzına balon geçirmiştir. 20 dakika sonra balonun şiştiği sınıfça gözlemlenmiştir. Daha sonra şişeden örnek alınarak mikroskopta incelenmiştir.

Bu deneyde,

- I. Pet şişe içerisinde ılık suyun bulunması mantarlar için uygun yaşam ortamını sağlayacaktır.
- II. Maya mantarları mikroskop yardımıyla görülebilir.
- III. Şeker, maya mantarları tarafından besin olarak kullanılmıştır.

çıkarımlardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

60. Mikroskopik canlılar,

- I. Hava
- II. Su
- III. Toprak
- IV. İnsan vücudu

ortamlarından hangilerinde yaşayabilirler?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II, III ve IV
- D) I, II, III ve IV

61. Görselde meyve, sebze atıklarının solucanın bulunduğu ortama bırakılarak solucan tarafından organik gübre oluşturulmasıyla meydana gelen solucan gübresi yer almaktadır.

Gübreyi elde etmeye yardımcı olan solucanlar ile ilgi aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Omurgalı bir hayvandır.
B) Sürünerek hareket ettiği için sürüngendir.
C) Omurgasız bir hayvandır.
D) Tüm solucanlar aynı uzunluktadır.
62. Çevremizde yaşayan çıplak gözle göremediğimiz birçok canlı türü bulunmaktadır. Bu canlılara mikroskopik canlılar denir. Yararlı mikroskopik canlılar olduğu gibi zararlı mikroskopik canlılar da vardır.

Aşağıdakilerden hangisi zararlı mikroskopik canlıların etkilerindedir?

- A) Üzümden sirke yapımı
B) Sütten peynir yapımı
C) Çilekten reçel yapımı
D) Tifo hastalığının görülmesi

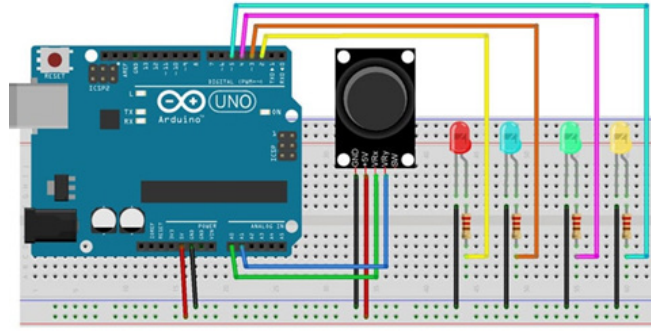
63. • Akciğer solunumu yapma
• Kuluçkaya yatma
• Yavru bakımı yapma

Yukarıda verilen özelliklerin tamamı hangi seçenekteki canlı grubunda gözlenir?

- A) Kuşlar
B) Sürüngenler
C) Memeliler
D) Balıklar

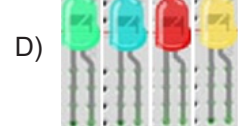
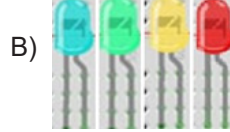
64.

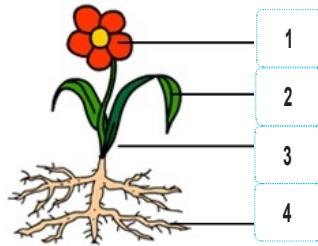
Joystick kontrolü ile dördü led yakmak için yukarıdaki devre şemasını kuran İremnur, bunu canlıların sınıflandırılması etkinliğinde kullanmak istiyor. Resimleri verilen canlıların joystick hareketi ile led yakarak hangi gruba dahil olduğu belirlenecektir. Kodları yazarken aşağıdaki özellikleri belirliyor.

- Mikroskopik canlılar için: Joystick hareketi yukarı yönü (+y yönü) kırmızı led yanacak.
- Mantarlar için: Joystick hareketi sağ yön (+x yönü) mavi led yanacak.
- Bitkiler için: Joystick hareketi aşağı yönü (-y yönü) yeşil led yanacak.
- Hayvanlar için: Joystick hareketi sol yön (-x yönü) sarı led yanacak.

Buna göre gösterilen resimler sonrası sırasıyla hangi ledler yanar?

65.

Görseldeki bitkinin hangi kısmı su ve minerali yapraklara taşımakta görevlidir?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

66.

Ispanak

Süs bitkisi

Şekilde iki bitki türü verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu bitkilerin yapraklarının ortak özelliği değildir?

- A) Fotosentez yapma
- B) Terleme yapma
- C) Gıda ürünü olma
- D) Atık madde depolama

67. Çıplak gözle görülemeyen ancak mikroskop yardımı ile görülebilen canlılara mikroskopik canlı denir. Mikroskopik canlıların en basit yapılı olanlarına bakteri denir. Bakterilerin faydalı olanları ve zararlı olanları vardır. Örneğin bu canlıların bir kısmı; ölü bitki ve hayvanları, yiyecek atıklarını çürüterek bunların toprağa karışmasını sağlar.

Mikroorganizmalarla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi diğerlerinden farklıdır?

- A) Sütten yoğurt yapan bakteriler
- B) İncebağırsaktaki bakteriler
- C) İshal, kusma yapan koli basili
- D) Üzümden sirke yapan bakteriler

68. Öğretmenin mantarlar ile ilgili sorularına bazı öğrencilerin verdiği cevaplar aşağıdaki gibidir.

Ekin: Kendi besinlerini kendileri üretirler.

Talha: Ölmüş bitki ve hayvan kalıntılarını parçalayarak toprağa karıştırırlar.

Ahmet: Fotosentez yapmazlar

Ecrin: Ekmeğin küflenmesine neden olabilirler.

Erva: Tüm mantar türleri gözle görülebilir.

Buna göre hangi öğrencilerin verdiği cevaplar doğrudur?

- A) Talha, Ecrin
- B) Talha, Ahmet, Erva
- C) Ahmet, Ecrin, Erva
- D) Talha, Ahmet, Ecrin

69. Aras fırından sıcaklık aldığı iki ekmeğin birini poşetten çıkardıktan sonra diğerini poşette bırakıyor ve bayatlamaması için ağzını iyice kapıyor. 3-4 gün sonra poşette bırakılan ekmeğin küflenirken diğerinin küflenmediğini görüyor.

Aras'ın bu olayla ilgili yaptığı yorumlardan hangisi doğrudur?

- A) Dışarıdaki ekmeğin bozulmamasının sebebi içerisinde mikroorganizmaların olmamasıdır.
B) Poşetteki nem ve sıcaklıktan dolayı mantarlar hızlı üremiştir.
C) Dışarıda kalan ekmeğin ufak parçalara ayrılırsa bozulma olurdu.
D) Poşetteki ekmeğin kısa sürede bozulmaması için daha sıcak bir ortama konulmalıydı.

70.

Alaska Ağaç kurbağaları olarak geçen bu türün soğukla başa çıkma yöntemi bayağı ilginç: DONUYORLAR! Birçok canlının donmaya karşı bir miktar direnci vardır; ancak bu türün düzeyine pek az hayvan erişebilmektedir. Çözüldükten sonra yaşayabilmesinin sırrı ise hücrelerinin glikoz ve üre ile dolu olması. Yaprakların altına kazdığı çukurda soğuk havayı bekliyor ve yeterli derecede soğuk havaya maruz kaldığında önce derisi daha sonra kanı donuyor. Baharda ise çözülerek hayatına devam ediyor.

Ağaç kurbağaları ile ilgili sadece yukarıdaki bilgilere dayanarak,

- I. Canlılar hayatta kalabilmek için çeşitli özellikler geliştirirler.
II. Donan her canlı yaşamına devam edebilir.
III. Alaska ağaç kurbağaları bu özelliği ile diğer kurbağalardan ayrılır.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

71. Islak ve kaygan bir deriye sahiptir. Ayrıca hem akciğer hem de deri solunumu yapabilirler.

Yukarıda özellikleri verilen bu hayvan hangi seçenekteki canlı grubunda yer alır?

- A) Kuşlar
B) Sürüngenler
C) Kurbağalar
D) Balıklar

72.

	Fotosentez Yapma	Solunum Yapma	Yer Değişirme
I.		X	X
II.	X	X	
III.		X	

Verilen tabloda özellikleri işaretlenen canlılar aşağıdaki seçeneklerden hangisindeki gibi olabilir?

I.	II.	III.
A) Kûf mantarı	Domates	Aslan
B) Tavuk	Fesleğen	Hamam böceği
C) Karınca	Biber	Şapkalı mantar
D) Ayçiçeği	Karınca	Kûf mantarı

73.

Görselde verilen canlılar için;

1. Akciğer solunumu yaparlar.
2. Doğurarak ürerler.
3. Yavru bakımı yaparlar.
4. Vücutları tüylerle kaplıdır.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) 1, 3
B) 2, 4
C) 1, 2, 3
D) 1, 3, 4

74.

Mikroskobun keşfinden sonra bilim insanları canlıları 4 temel grupta incelemişlerdir. Aşağıda verilenlerden hangisi bu gruplar arasında yer almaz?

- A) Hayvanlar   B) Mikroskopik Canlılar   C) Kurbağalar   D) Bitkiler

CEVAP ANAHTARI

1. E, H, B, A, C, D, F, G

2. Y
Y
Y
D
Y

3. 3. Çıkış

4. Çiçekli Bitki: Buğday, Çimen, Muz, Karanfil, Pamuk
Çiçeksiz Bitki: At kuyruğu, Ciğerotu, Eğreltiotu, Suyosunu
Omurgalı Hayvan: Balık, Kurbağa, Ayı, Yılan
Omurgasız Hayvan: Mürekkep Balığı, Yengeç, Sinek, Solucan, Denizanası

5. 1. Doğanın daha iyi anlaşılıp, yaşam döngüsünü etkin şekilde düzenli hale getirebilmek amacıyla gerek duyulmuştur.
2. Öğrencinin yorum yapması beklenmektedir.
Beslenme şekilleri, çıplak gözle görülüp görülmemesi, iskeletin olup olmaması gibi belli başlı cevaplar verilebilir.

6. Memeliler: A, D, E, İ, J, L
Sürüngenler: F, H, L
Kuşlar: D, F, K, L
Kurbağalar: B, F, G, L
Balıklar: C, F, G

7. Hücresel yapı- solunum-besin üretebilme-omurgalı ve omurgasız-tohum- zararlı, bakteriler

8. 1. Tuzlama-konserve yapma-dondur	6. Mantar
2. Dizanteri-çocuk felci, zatürre	7. Solungaç
3. Parazit mantar	8. Gövde
4. Çiçeksiz bitkilerde ve şapkalı mantarlarda	9. Sınıflandırma
5. Yaprak	10. Maya mantarları

9. Mikroskopik Canlıların Yaşamımıza Olan Etkileri: ✓

Mayalanma olaylarında yer alarak süttten peynir yapımı: ✗

Besinlerin yapısını bozarak çürümeye sebep olmaları: ✗

Bazı hastalıklara sebep olmaları: ✗

Kalın bağırsaklarımızda yaşayan mikroskopik canlıların vücudumuza B ve K vitaminlerini sentezlemeleri: ✓

Bazılarının ilaç üretiminde kullanılmaları: ✓

Atıkları ayrıştırarak çevremizin temizlenmesini sağlamaları: ✓

Dişlerimizin çürüme sürecinde etkin rol oynamaları: ✗

10. A. (Y) Tüm şapkalı mantarları rahatlıkla tüketebiliriz.
Nedeni: Bazı şapkalı mantarlar zehirlidir. Tükettiğimizde bizleri zehirleyebilir.
B. (D) Bitkiler kökleri yardımıyla topraktan su ve mineralleri alırlar.
C. (Y) Toprak solucanı sürüngenlere örnek verilebilir.
Nedeni: Toprak solucanı sürünerek hareket eder fakat omurgasız bir hayvandır.
D. (D) Mikroskobik canlılar uygun şartlarda hızlı bir şekilde çoğalırlar.
E. (D) Memeliler yavrularını doğururlar ve sütle beslerler.

12. Araştırma Konusu: Çiçeksiz bitkiler

13.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
H	E	İ	A	B	I	G	C	F	D

14. 1. Omurgalı hayvanlardan memeliler grubuna girer.
2. Yavrularını doğururlar ve sütle beslerler.
3. Yavru bakımı görülür.

15. 1. Çiçek: Bitkinin üreme organıdır.
2. Yaprak: Fotosentez, gaz alışverişi ve terleme olaylarının yapıldığı kısımdır.
3. Gövde: Bitkinin dik durmasını sağlar. Ayrıca madde iletimini yapar.
4. Kök: Bitkiyi toprağa bağlar. Topraktan su ve mineralleri alır.

16. a: 4, b: 3, c:2, d:1

17. 4. Çıkış

18. Açelya

19. 1. Sınıflandırma sayesinde canlıları inceleme kolaylığı sağlanır.
2. Canlılar arasındaki akrabalık ilişkisi ortaya çıkar.
3. Kullanılan sınıflandırma sistematigi dünyanın her yerinde kullanıldığından bilimsel iletişim sağlanır.

20. Açık uçlu bir soru olduğundan öğrencinin yaratıcılığı ön plandadır.

21. II. Maya mantarları mikroskop yardımıyla görülebilir. III. Maya mantarları canlı olduğu için solunum yapmaktadırlar.

22. Eşek: Akciğer solunumu, Doğurarak Yavru bakımı var
Köpek: Akciğer solunumu, Doğurarak Yavru bakımı var
Kedi: Akciğer solunumu, Doğurarak Yavru bakımı var
Horoz: Akciğer solunumu, Yumurtayla Yavru bakımı var

23. Omurgalı hayvanlar ile omurgasız hayvanlar başlıkları yer değiştirilmelidir.

24. Kuş: Şahin, Tavuk, Baykuş, Deve Kuşu, Kartal, Serçe
Sürüngen: Yılan, Kaplumbağa, Kertenkele, Timsah, Bukalemun
Memeli: Ayı, Kanguru, Ornitorenk, İnsan

25. Yumurta ile çoğalırlar. Solungaç solunumu yaparlar. Suda yaşarlar. Derileri pullar ile kaplıdır. Sürü halinde yaşarlar. Yavru bakımı yoktur. Yüzmelerini sağlayan yüzgeçleri ve kuyrukları vardır.

26. Soru: Çiçeksiz bitkilere örnektir.
Cevap: Liken
Soru: Çiçekli bitkilere örnektir.
Cevap: Ağaç
Soru: Bazı özellikleri bitkilere bazı özellikleri hayvanlara benzer.
Cevap: Şapkallı mantar
Soru: Fotosentez yaparak kendi besinini kendisi üretir.
Cevap: Ağaç ve liken
Soru: Gövdesi odunsu yapıdadır.
Cevap: Ağaç

27.

	Doğurarak Çoğalmak	Yumurtlayarak Çoğalmak	Yavru Bakımı	Akciğer Solunumu	Kıllarla Kaplı	Omurgalı	Omurgasız
Yılan		X		X		X	
Sinek		X					X
Penguen		X	X	X		X	
Kirpi	X		X	X	X	X	
Tavşan	X		X	X	X	X	
Kurbağa		X		X		X	

28. 1. (Y) Yılan omurgasız bir canlıdır.
2. (D) Besinleri kurutarak uzun süre saklayabiliriz.
3. (Y) Pamukçuk ve saçkıran gibi hastalıkların sebebi amip denilen mikroskopik canlıdır.
4. (Y) Balina solungaç solunumu yapar.
5. (Y) Balıklar başkalaşım geçirirler.
6. (Y) Mikroskopik canlıları büyüteçle görebiliriz.
7. (D) Bitkiler su ve mineralleri topraktan kökleriyle alırlar.
8. (Y) Tüm mantarlar zehirlidir.
9. (Y) Buğday çiçeksiz bir bitkidir.
10. (D) Kurdun vücudu kıllarla kaplıdır.

29.

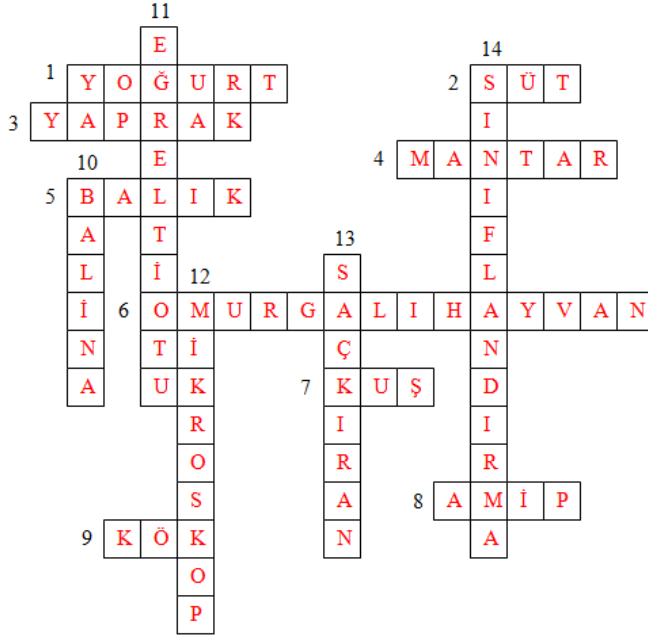
A	Solucan	1	E	Meyve ve tohum oluşmasını sağlar
B	Yaprak	2	D	Başkalaşım geçiren canlı
C	Maya Mantarı	3	F	Yavru doğurarak çoğalan canlı
D	Kurbağa	4	A	Omurgasız canlı
E	Çiçek	5	G	Nemli ılık yerlerde yetişen, besin bakımından çok zengin
F	Balina	6	C	Mikroskop yardımıyla görülen canlı
G	Şapkallı Mantar	7	B	Besin ve oksijen üreten yapı
H	Amip	8	H	Mikroskopla görülen ve kirli sularda yaşayan canlı

30. 1. Bitkinin dik durmasını sağlayan kısım **gövdedir**.
2. Bitkinin üremesini sağlayan kısım **çiçektir**.
3. Bitkinin solunum yapmasında ve terlemesinde görev alan kısım **yapraktır**.
4. Toprağa tutunmasını sağlayan kısım **köktür**.
31. 1. (1,6)
2. (2)
3. (12)
4. (4,11)
5. (4, 5, 10, 11)
6. (5, 10)
7. (7, 9)
8. (3, 4, 5, 8, 10, 11, 12)

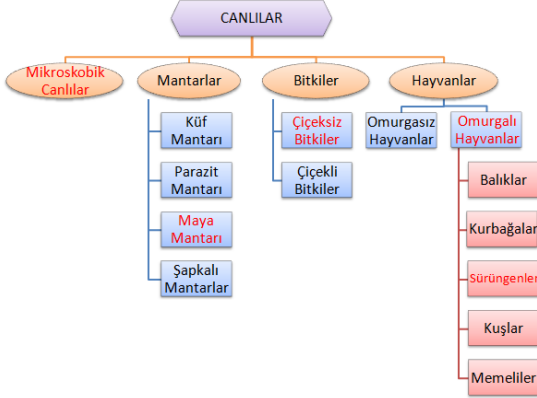
32. 3 → C

Canlı	Kök	Gövde	Yaprak	Çiçek
Papatya	X	X	X	X
Kibritotu	X	X	X	
Eğreltiotu	X	X	X	

34.

35.

36. Çiçeksiz bitkilere 2 örnek veriniz.

Cevap: eğrelti otu, kara yosunu

Çiçekli bitkilere 2 örnek veriniz.

Cevap: gül, sümbül

Yararlı mikroskopik canlılar kullanılarak üretilen besinlere 2 örnek veriniz.

Cevap: peynir, sirke

Parazit mantarlarının neden olduğu hastalıklara 2 örnek veriniz.

Cevap: pamukçuk, saçkıran

Uçamayan kuşlara 2 örnek veriniz.

Cevap: devekuşu, tavuk

Doğurarak çoğalan hayvanlara 2 örnek veriniz.

Cevap: Köpek, kedi

- 37.
- Omurgasız canlılara sinek, örümcek, kelebek örnek verilebilir.
  - Çiçeksiz bitkilere, eğrelti otu, kara yosunu, atkuyruğu örnek verilebilir.
  - Memeliler yavrularını süt ile besler.
  - Aslan, bülbül, zürafa, baykuş gibi canlılarda yavru bakımı görülür.
  - Bukalemun, timsah, iguana gibi canlılar sürünerek hareket ederler.
  - Çiçek, bitkinin üreme organıdır. Meyve ve tohum oluşumunu sağlayan yapıdır.
  - Maya mantarı, hamurun mayalanmasını sağlayan mantar çeşididir.
  - Kurbağalar yumurta ile çoğalır.

- 38.
- 1.BASAMAK: 5
  - 2.BASAMAK: Çiçek, yaprak, gövde, kök
  - 3.BASAMAK: Sinek, örümcek, solucan, arı, kelebek, böcek, midye vb.
  - 4.BASAMAK: Küf mantarı
  - 5.BASAMAK: Yarasa

39.

	Yumurtlayarak çoğalır	Doğurarak çoğalır	Yavru bakımı vardır	Yavru bakımı yoktur	Solungaç solunumu yapar	Akciğer solunumu yapar	Deri ve akciğer solunumu yapar	Suda yaşar	Hem suda hem karada yaşar	Karada yaşar
Balık	X			X	X			X		
Kurbağa	X			X			X		X	
Sürüngen	X			X		X			X	
Kuş	X		X			X				X
Memeli		X	X			X			X	

- 40.
- Bitkiler: 1, 3, 5
Hayvanlar: 4, 6
Bitki ve hayvanlarda ortak: 2

41.

 Kelebekler omurgasız canlılardır. ☹️😊	 Kuşlarda kuluçka gözlenmez. ☹️😊	 Eğrelti otu çiçekli bitkilere bir örnektir. ☹️😊
 Şapkalı mantarların zehirli olan türleri de bulunmaktadır. ☹️😊	 Yunuslar memeli canlılardır. ☹️😊	 Peynir zararlı mikrobik canlılar tarafından üretilen bir besindir. ☹️😊
 Kurbağalar sadece karada yaşarlar. ☹️😊	 Paramesyum mikrobik canlılara örnektir. ☹️😊	 Penguen uçabilen bir kuş türüdür. ☹️😊
 Aslanlar omurgalı canlıların en gelişmiş olan memeli bir canlıdır. ☹️😊	 Arılar uçabilen omurgalı canlılardır. ☹️😊	 Timsahlar hem karada hem de suda yaşarlar. ☹️😊

49. D

50. D

51. B

52. Karınca ve arı ile balık ve kertenkele gruplar arasında yer değiştirmelidir.

53. A

54. B

55. Kf mantarları besinlerin bozulmasına yol açar.

56.

57. D

58. D

59. D

60. D

61. C

62. D

63. A

64. B

65. C

66. C

67. C

68. D

69. B

70. B

71. C

72. C

73. A

74. C

meb.gov.tr